

JAARBOEK

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt”

TE

AMSTERDAM

I. 1914.

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1914.

Numismatische herinneringen aan Ceylon onder Hollandsch bestuur.

In de Juni/Juli aflevering van «*De Indische Gids*» 1914, komt een zeer belangrijk artikel voor «*Iets over Ceylon*» door Mr. H. J. BOELEN, dat mij aanleiding gaf tot de beschrijving van een onbekenden penning van Ceylon en eene behandeling der munten gedurende het Hollandsche bewind aldaar geslagen. Uit bovengenoemd artikel wil ik hier eerst een en ander mededeelen.

Na de verovering van Portugal door FILIPS II van Spanje in 1580 verbood deze al spoedig den handel tusschen de Nederlanden en Portugal, alwaar de Hollanders de kostbare Oostersche producten door Portugal uit Indië gehaald kochten om deze weder aan de verschillende Europeesche natiën van de hand te doen.

De Hollanders trachtten daarop zelf den weg naar Indië te vinden en veroverden een groot deel der Portugeesche Kolonies, o.a. Ceylon.

In 1602 verscheen de eerste Hollandsche vloot onder Admiraal JORIS VAN SPILBERGEN, in de Baai van Batticolao, op de oostkust van Ceylon, en wist VAN SPILBERGEN, van den Koning van Kandy, bescherming en vrijen handel voor kaneel en peper te verkrijgen.

Het volgend jaar bracht SIBALD DE WEERT, van Atjeh komend, een bezoek aan den Kandischen Vorst, terwijl in 1612 MARCELLUS DE BOSCHHOUWER, met brieven van de Staten-Generaal en Prins MAURITS voor den Koning van Kandy verscheen en met dezen een verdrag tot stand bracht, waarbij de Hollanders hulp tegen de Portugeezen beloofden. Zij verkregen daardoor het recht een fort te bouwen, te Kottigyr bij Trincomalee en tevens het monopolie van den handel in kaneel, juweelen en paarlen.

Het duurde evenwel nog 26 jaren vóórdat de Hollanders vasten voet op Ceylon kregen en eerst na een bijna 20-jarigen strijd veroverde de O. I Compagnie de geheele kust op de Portugeezen.

In 1638 werd Admiraal WESTERWOLD, Raad Extraordinair van N. I., van Batavia, met een vloot en troepen naar Ceylon gezonden; hij veroverde Batticolao en sloot een contract met den Kandischen Koning RAJA SINGA II. In 1640 veroverde de Commandant WILLEM JACOB COSTER, stormenderhand de stad Galle (Z.-W. kust van Ceylon). In 1656 viel Colombo (W. kust) en in 1658 werd Jaffna, het noordelijkste punt, veroverd, waarmede de Portugeezen hun laatste bezit op Ceylon verloren.

Gedurende de anderhalve eeuw dat Ceylon onder het bewind der Hollanders was (1640—1796) hebben er niet minder dan 39 Gouverneurs het gezag gevoerd.

Tot de voornaamste behooren wel: ISAAK RUMPF (1716—1723), GUSTAAF WILLEM BARON VAN IMHOFF (1736—1740), die in 1740 Gouverneur-Generaal van N. I. werd; IRMAN WILLEM FALCK (1765—1785) en WILLEM JACOB VAN DE GRAAFF (1785—1793).

Onder hun bestuur werd de rechtspraak verbeterd, het onderwijs uitgebreid, de padicultuur en de landbouw aangemoedigd. Groote uitgestrektheden werden met klapperboomen beplant, die nu nog een bron van inkomsten voor de bevolking vormen en in de lage streken van Ceylon werd kaneel geplant, waardoor de Compagnie voor dit product niet meer afhankelijk was van de bergbewoners. Maar vooral werden groote irrigatiewerken ondernomen, waardoor geheele landstreken in cultuur kwamen. Kanalen werden gegraven; het kanaal van Colombo naar Puttalam, 150 K.M. lang, is thans nog grootendeels aanwezig en wordt nog steeds bevaren door vaartuigen, die eenigszins op Hollandsche zolderschuiten gelijken ¹⁾.

«Op alle kustplaatsen», aldus schrijft Mr. BOELEN, «zijn nog herinneringen aan ons bestuur, als forten, kerken, gouvernementgebouwen, etc.» Het groote oud-Hollandsche fort te Jaffna is nog geheel ongeschonden bewaard gebleven; toegang wordt verleend door een brug en een poort. Binnen het fort staat de oud-Hollandsche kerk, waarin familiewapens en grafsteen met Hollandsche inscripties: verder is in het fort het vroegere huis van den Hollandschen commandant, met dikke muren, zware djatihouten deuren met fraai koperbeslag. Het stadje ligt een mijl buiten het fort. Merkwaardig is, dat sommige huizen nog oud-Hollandsche opschuiframen hebben met katrol en lood.

Ook de stad Galle geeft nog een duidelijk beeld van den oud-Hollandschen tijd; met hare kromme straatjes

¹⁾ Een aardige afbeelding van een Hollandsch kanaal op Ceylon komt voor in het boven aangehaalde opstel van Mr. H. J. BOELEN.

en zware wallen, doet het aan Naarden denken. Een der straten heet nog Lijnbaanstraat.

Het opstel van Mr. BOELEN bevat verder zeer veel lezenswaardige mededeelingen over Ceylon, met aardige afbeeldingen van de oud-Hollandsche kerk te Point de Galle in de 17^e eeuw, van die in het fort te Jaffna, anno 1706; enz.

Zijn er dus op Ceylon nog vele monumenten, die aan het Hollandsche bestuur herinneren, slechts weinig penningen zijn er uit dit tijdperk bekend. In den *Catalogus der numismatische verzameling van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen* worden slechts de volgende vijf stuks vermeld:

1668. Gegraveerde begrafenispenning van E. DE SOLEMNE, echtgenoot van R. VAN GOENS, raad van Indië, Gouverneur van Ceilon. Zie ook *Catalogus Koninklijk Munt- en Penningkabinet I* n°. 1027; aldaar afgebeeld pl. XVI. 1027.

1675. Idem van G. CRISTIEN, weduwe van J. HUSTAERT, in leven raad extraordinaris van Indië; oud-gouverneur van Ternate, Ambon en Ceilon. Zilver DIRKS *Repertorium II*. n°. 1740.

1686 Zilveren bruiloft van T. VAN RHEE, commandeur van Point-de Gale, enz. en H. VAN KRIEKENBEEK. Zilver gegraveerd. DIRKS *Repertorium II*. n°. 1748.

Deze TH. VAN RHEE overleed 31 Maart 1701 te Batavia als Raad van Nederlandsch Indië. Zijn gouden begrafenispenning is afgebeeld in den *Catalogus Kon. Penningkabinet I*. pl. XXIII. 1969.

1693. Gegraveerde begrafenis-penning van G. VAN RHEE, boekhouder en 1ste klerk te Jafnapatnam. Zilver. DIRKS *Repertorium II*. n°. 2330 (1).

1783. Zilveren bruiloft van C. J. H. F. SCHRÖTER en H. C. KRIEKENBEEK, gevierd te Jafnapatnam. Zilver. Door J. G. HOLTZHEY, Vervolg van Loon 617.

Behalve deze penningen beeldt het Verslag van het Kon. Penningkabinet. 1907. op pl. I af een ovalen gouden gegraveerden penning in 1753 door G. POTKEN vereerd aan zijne kleindochter MARIA MAGDALENA POTKEN op haar eersten verjaardag. Voorzijde: fraai gehelmd familiewapen 1 MUNTS (MOENS), omgewende pelikaan zijn jongen met zijn bloed voedende. 2 en 3 POTKEN, een pot met drie ooren. 4 ECOMA (EKAMA) een menschenhoofd vergezeld van vier eikels in de hoeken van het schild. Keerzijde: Ter — Gedagtenis Van — D'Eerwaarde heer — gerardūs Potken — V: D: M: Zijn — Eerw: hūijsvrouw: Z: G: — Sophia Magdalena Ecoma — door Sijn Eerw: gegeven — aan Desselfs Kleijndogter — Maria Magdalena Potken — op haar eerste Verjaardag — den 23. november — 1753.

Met fraaijen kabelrand en oog. 41.5 gr. 78 × 67 m.m.

De ouders van MARIA MAGDALENA waren SUSANNA ADRIANA POTKEN, geb. te Colombo 27 Aug. 1726 † aldaar 24 Mei 1761 en ADRIANUS MOENS, achtereenvolgens onderkoopman, gezworen klerk van politie, soldijboekhouder, opperkoopman te Colombo, vervolgens gouverneur en directeur van Malabar, Raad extraordinaris van Ned. Indië, eerste Raad en Directeur-Generaal van N. Indië, commissaris politicus en directeur van de geprivilegeerde Societeit te Batavia, † aldaar 12 Oct. 1792. Hij huwde in eerste huwelijk SUSANNA ADRIANA POTKEN (geb. te Colombo 27 Aug. 1726 † aldaar 24 Mei 1761), dochter van GERARD POTKEN (die den penning gaf) en SOPHIA MAGDALENA EKAMA; uit dit huwelijk twee

kinderen, jong overleden. Zie verder over hem *Wapenheraait* II. (1898). p. 197.

Het is mij daarom aangenaam den volgenden onbekenden penning uit de verzameling «Munten en penningen der Nederlandsche Koloniën» van wijlen mijn vader, den heer J. SCHULMAN, in dit Jaarboek te kunnen beschrijven.

Voorzijde: Twee brandende harten. Omschrift: T IS HEDEN VYF EN TWINTIG JAREN DAT EGTEMIN ONS TWEE DEED PAREN:

Keerzijde: Opschrift in 12 regels: DEN 31 JULY 1750 TER GEDAGTENISSE — DER ZILVERE BRUYLOFT — VAN DEN RAAD ORDINARIS — VAN INDIA EN GOUVERNEUR — VAN HET EYLAND CEILON — JULIUS VALENTYN STEIN — VAN GOLLENESSE EN — CORNELIA MAGDALENA — VAN LOON — GETROUWT TE BATAVIA — DEN 31 JULY 1725.

Geheel gegraveerd. Zilver. 114 gr. 72 m. m.

Dank zij de welwillende mededeeling van den Heer A. O. v. KERKWIJK, Directeur van het Koninklijk Munten Penningkabinet, kan ik over dezen Gouverneur eenige bijzonderheden mededeelen.

In 1732 was VAN STEYN VAN GOLLENESSE gezaghebber op Bantam in N. I., twee jaren later bekleedde hij dit ambt op de kust van Malabar, waar hij den commandeur A. MATEN opvolgde. Hier werd hij in 1744 vervangen door SIERSMA daar hij in 1743 als opvolger van DANIEL OVERBEEK tot Gouverneur van Ceylon benoemd was. Hij vervulde deze hooë functie tot 6 Maart 1751, toen hij door zijn benoeming tot Eersten Raad en Directeur-Generaal van Ned. Indië weder naar Batavia vertrok.

Over zijn vrouw CORNELIA MAGDALENA VAN LOON heb

ik niets kunnen vinden; doch twee hunner kinderen zijn in het tijdperk dat hij gezaghebber van Malabar was (1734—1744) gestorven en te Cochin (Malabar district) op het Hollandsch kerkhof begraven: 30 Maart 1739 GUSTAAF WILLEM STEIN VAN GOLLENESSE oud 1 jaar, 3 maanden en 15 dagen; en 3 Mei 1739 MAGDALENA URSULA STEIN VAN GOLLENESSE, oud 6 jaar, 2 maanden en 3 dagen.

Als Gouverneur van Ceylon deed hij verschillende reizen van Colombo naar Galle, Matara en Jaffna en inspectietochten in de Galle- en Mataradistricten, waarvan de dagboeken «*Diaries*» bewaard zijn. In een officieel verslag van den 1sten Januari 1751 (zie R. G. ANTHONISZ. «*Reports on the Dutch Records in the Government Archives at Colombo*» 1907) lezen wij o.a. dat in de vergadering van den «*Political Council*» een brief werd gelezen, die uit Batavia met de boot «*Leyden*» te Galle was aangekomen. In dien brief werd mededeeling gedaan van den dood van den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië «*GUSTAAF WILLEM BARON VAN IMHOFF*»; van de benoeming van JAKOB MOSSEL tot Geuverneur-Generaal en de benoeming van den Raad-Ordinaris van Indië en Gouverneur van Ceylon JULIUS VALENTYN STEIN VAN GOLLENESSE tot Eersten Raad en Directeur-Generaal van Indië. Daarop kwamen de leden van den «*Political Council*», van het Gerechtshof, de Geestelijkheid en andere hoogwaardigheidsbekleeders in dienst van de Compagnie, zoowel als de aanzienlijkste burgers, in het huis van den Gouverneur te zamen, ter nieuwjaarsreceptie en om hem tevens geluk te wenschen met zijne benoeming tot dit hooge ambt. «*His Excellency, having received his visitors most*

courteously, and thanked them for their greetings, entertained them with a repast of a variety of cakes and refreshing morning beverages».

In de «*Official Diaries*» van 24 Januari—1 Februari 1751 vinden wij mededeelingen over een deputatie van Kandische hoofden, die met het verschuldigde eerbetoon door den Gouverneur STEYN VAN GOLLENESSE ontvangen werd. Den 10^{den} Februari deed zijn opvolger JAN VREELAND den eed als Gouverneur.

VAN STEYN VAN GOLLENESSE overleed te Batavia den 13 Januari 1755 als Eerste Raad en Directeur-Generaal van Nederlandsch-Indië ¹⁾.

Talrijker dan de penningen zijn de munten onder het Hollandsche bestuur in Ceylon geslagen.

De Vereenigde Oost-Indische Compagnie richtte munt-huizen op te Colombo, Galle, Jaffna en Trinkonomale.

De oudste munten, in de eerste helft der 18^e eeuw geslagen, zijn zonder jaartal, hebben nog niet het welbekende monogram der Compagnie, doch de waarde-aanduiding op beide zijden, in een doornen- of ook wel in een bladerkrans. Het zijn dikke, ronde, koperen munten van $\frac{1}{8}$ (fig. 1), $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ (fig. 2), 1 (fig. 3, 4) en 2 stuivers.

Fig. 1.

Fig. 2.

¹⁾ In de *Revue belge de Numismatique* 1905 wordt op pl. III een gouden ovale gegraveerde penning afgebeeld, op het overlijden te Colombo op 10 Aug. 1755 van ANNA HENRIETTE VAN BEAUMONT, gehuwd met den gouverneur van Ceylon JOAN GIDEON LOTEN.

Fig. 3.

Fig 4.

Het gemiddelde gewicht en de doorsnede zijn als volgt:

$\frac{1}{8}$	»	11 m.m.	en	1,8	gram
$\frac{1}{4}$	»	14 m.m.	en	3,8	»
$\frac{1}{2}$	»	16 m.m.	en	7	»
1	»	19 m.m.	en	13,3	»
2	»	25 m.m.	en	25,9	»

Fig. 5.

Bij deze serie sluit zich aan een stuk van 6 stuivers, een platte koperen staaf, met op beide zijden de waarde-aanduiding VI op het eene en S7 op het andere uiteinde, elk in een bladerkrans. Deze staven van 6 stuivers verschillen veelal in lengte en gewicht; bekend zijn er van 98, 103, 110, 118 en 127 m.m. Het hierboven afgebeelde ex. uit de verzameling GROGAN is 118 m.m. lang en weegt 90,02 gram.

Fig. 6.

Fig. 7.

De oudste zilveren munt is een «Sikka ropy» van 1784 (fig. 6). Het eenige bekende exemplaar werd door HENRY T. GROGAN in de *Numismatic Circular* van 1909 pag. 11269 beschreven en kwam ook voor in den catalogus zijner belangrijke verzameling koloniale munten, die in Februari 1914 door de firma J. SCHULMAN te Amsterdam publiek verkocht werd. Deze ropy, onder het bestuur van den Gouverneur FALK geslagen, heeft de volgende opschriften in gemengd arabisch, perzisch en maleisch schrift.

Voorz.: Wang oelland Kompani Soekoe.

Keerz.: Poukoq dsjezireh Seilung-1784.

Het gewicht is 11,53 gram, en de doorsnede 24/23 m.m. Over deze «Sikka ropy» hielden de Directeuren van de Munt te Colombo en te Batavia in 1785 eene muntconferentie.

De tweede bekende zilveren munt is een halve ropy van 1787, «Soekoe» genaamd, geslagen onder het bestuur

van Gouverneur VAN DE GRAAF. De opschriften zijn dezelfde als op de Sikka ropy, doch het jaartal is 1787 en het gewicht nu 9,64 tot 9,8 gram, de diameter 23,5 m.m. (fig. 7). Het Kon. Penningkabinet te 's-Gravenhage bezit een fraai exemplaar, afkomstig uit de bekende verzameling J. M. H. VAN OOSTERZEE (1900) hetwelk op den kant een Indisch? contramerk heeft.

De munten der tweede serie hebben op de voorzijde het bekende monogram der Vereenigde Oost-Indische Compagnie $\frac{C}{VOC}$, waarboven de eerste letter van de muntplaats: C voor Colombo; G voor Galle; I voor Jaffna en T voor Trinkonomale.

Fig. 8.

Fig. 8.

Fig. 9.

De oudste te Colombo, met het monogram $\frac{C}{VOC}$ geslagen munten, zijn weder zonder jaartal. Men kent slechts den $\frac{1}{4}$ stuiver (fig. 8) een kleine dikke, ronde, koperen munt, op de voorz. het monogram $\frac{C}{VOC}$ in een parelcirkel en de waarde-aanduiding $\frac{1}{4}$ op de keerz. Verder een koperen staaf van $\frac{3}{4}$ stuiver (fig. 9), die op de uiteinden

der voor- en keerzijde twee ronde stempels heeft, waarin het monogram $\frac{C}{V\phi}$ en de waarde $\frac{4\frac{3}{4}}{ST}$ in parelcirkels.

Ook deze staven van $\frac{4\frac{3}{4}}{4}$ stuiver verschillen soms aanmerkelijk in lengte, o.a. 58, 70, 74, 85, 88 en 105 m.m.

Het afgebeelde ex. der verzameling GROGAN is 74 m.m. lang en weegt 61,96 gram.

Met jaartal en het monogram der Compagnie werden te Colombo dikke koperen stuivers geslagen (fig. 10), die onregelmatig van vorm zijn en zelden geheel rond, zoodat het muntbeeld er dikwijls slechts gedeeltelijk opkwam. De voorz. heeft weder het bekende monogram; op de keerz. in drie regels de waarde-aanduiding $\frac{4\frac{3}{4}}{ST}$ — STUIVER daaronder het jaartal; een parelcirkel

Fig. 10.

op beide zijden. Zij verschillen in diameter van 17 tot 23 m.m. en in gewicht van 12,2 tot 13,6 gram. Ook de letters verschillen in sommige jaren. Bekend zijn stuivers uit elk der jaren 1782 tot en met 1795.

Fig. 11.

Nog een derde soort munten werd te Colombo ge-

slagen, n.l. de tinnen duiten, waarvan drie verschillende bekend zijn

1^e van 1782, 85 en 86 met op de voorz. het monogram $\frac{C}{\text{V}}$ en daaronder het jaartal en op de keerz. een vogel op een boom, ter weerszijden van den stam de waarde-aanduiding I — D (1 Duit).

De diameter is ± 23 m.m.; het gewicht 15,49 gram.

Fig. 12.

Fig. 13.

De 2de soort met jaartal 1789 en 1790 (fig. 12) hebben op de voorz. alleen het monogram $\frac{C}{\text{V}}$ en op de keerz. de waarde-aanduiding $\frac{I}{D}$, daaronder het jaartal. Diameter $19\frac{1}{20}$ m.m.; gewicht 5,98 gram.

Het derde type (fig. 13) heeft op de keerz. de waarde voluit $\frac{I}{D}$ UIT en het jaartal daaronder; ze zijn in 1790 en 1792 geslagen. Diameter $19\frac{1}{18}$ m.m., gewicht $\pm 5,79$ gram.

Fig. 14.

Te Galle werden dikke, ronde koperen een- en twee stuivers (fig. 14) geslagen; zij hebben op de voorz. het

monogram $\overset{C}{V}$ daaronder de waarde-aanduiding 2:S of I.S en op de keerz. het jaartal waaronder de waarde-aanduiding in Cingaleesche karakters $\text{ලල} = \text{I. 2} =$ Istaiver 2 (twee Stuiver) en $\text{ල} = \text{I. 1}$ (Istaiver 1).

Fig. 15.

Fig. 16.

De tweestuivers zijn meestal rond en komen voor met jaartal 1783, 84, 87, 88, 89, 90, 91 en 92. Hun diameter varieert van 24 tot 27 m.m. en het gewicht van 21,4 tot 28 gram.

De stuivers zijn dikwijls onregelmatig van vorm; de volgende jaartallen zijn bekend: 1783 (fig. 15), 87, 88, 89, 90 en 92. De diameter is 20 tot 22 m.m. en het gewicht 11,5 tot 14 gram.

Een eigenaardige variant komt voor in 1787 (fig. 16) en in 1792 met de O en C van het monogram $\overset{C}{V}$ verplaatst, de C staat omgekeerd als C op den linkerarm en de O op den rechterarm van de V.

Fig. 17.

Fig. 18.

Te Jaffna heeft de O. I. Compagnie weder dikke,

ronde koperen twee en een stuivers geslagen. (Fig. 17 en 18). Op de voorz. het monogram $\frac{I}{V}$ met daaronder de waarde-aanduiding 2 . S of I . S. De keerz. heeft het jaartal, waaronder de waarde-aanduiding in tamul-karakters.

Op de 2 stuivers YC = P $\frac{1}{2}$ = $\frac{1}{2}$ Fanam = 40 Kasches.

Op de stuivers YW = P $\frac{1}{4}$ = $\frac{1}{4}$ Fanam.

Bekend zijn tweestuivers van 1782, 83, 88 en 92 in diameter van 20—26 m.m. en gewicht van 22 tot 32 gram, en stuivers van 1783, 91 en 92, diameter \pm 20 m.m. en wegende 16.2, 11.59 en 12.98 gram.

Van den tweestuiver 1783 kwam een exemplaar in tin voor, in de verzameling van Dr. WHITE KING, van waar het in de verzameling GROGAN overging.

Fig. 19.

Van Trinkonomale zijn slechts koperen stuivers bekend (fig. 19) meestal onregelmatig van vorm. Het monogram $\frac{I}{V}$ op de voorz. en de waarde-aanduiding $s\frac{I}{2}$ waaronder het jaartal op de keerzijde. De bekende exemplaren hebben volgende jaartallen 1786, 89, 90, 91, 92, 93 en 97.

Ten slotte dient nog vermeld te worden, dat de Vereenigde Oost-Indische Compagnie, de Portugeesche en andere vreemde munten, die zij na verovering van Ceylon in omloop vond met een der monograms $\frac{V}{V}^C$; $\frac{I}{V}$ instempelde waardoor deze munten gangbaar bleven.

Fig. 20.

Fig. 21.

Fig. 22.

Van deze zeldzaam voorkomende munten zijn de volgende bekend:

Een Ropy van **ABBAS II** van Perzië (1642—1666); met het contramerck $\frac{C}{\text{v}}$ (Verzameling Prof. **VILHELM BERGSOE**, 2^e deel 1903);

Een Soukou of 4 Shaki van **ABBAS II** van Perzië; met contramerck $\frac{C}{\text{v}}$ (Verzameling **J. M. H. VAN OOSTERZEE**, 1900).

Een Abbasi van **SOLAIMAN I** van Perzië (1666—1694) met $\frac{C}{\text{v}}$ ingestempeld (fig. 20); dit monogram is grooter dan op de overige bekende munten (Kon. Munt- en Penningkabinet te 's-Gravenhage).

Een Tanga van 1640 van **FILIPS III** te Colombo geslagen met $\frac{C}{\text{v}}$ ingestempeld (Verzameling **GROGAN**).

Dubbele Tanga van 1640 te Goa geslagen met $\frac{1}{\text{v}}$ ingestempeld (fig. 21). (Verzameling **GROGAN**).

Dubbele Tanga van 1642 van **IOAO IV** te Goa voor Ceylon geslagen, met $\frac{C}{\text{v}}$ ingestempeld. (Verzameling Prof. **BERGSOE**, 2de deel).

Dubbele Tanga van 1650 te Goa voor Ceylon geslagen, met contramerck $\frac{V}{V}$ (figuur 22). (Verzameling GROGAN).

Dubbele Tanga van 1656 te Goa voor Diu geslagen, met $\frac{C}{V}$ ingestempeld. (Verzameling Prof. BERGSOE. 2de deel).

ANDRÉ SCHULMAN.

Amsterdam, September 1914.

